

Η αποκαλυπτική Έκθεση των ΗΠΑ για τις παραβιάσεις της θρησκευτικής ελευθερίας σε Ρωσία, Ουκρανία, Συρία και Τουρκία

/ Γενικά Θέματα



Δημοσιεύτηκε η Ετήσια Έκθεση της Επιτροπής των Ηνωμένων Πολιτειών για τη Διεθνή Θρησκευτική Ελευθερία (USCIRF) που αξιολογεί τις παραβιάσεις της θρησκευτικής ελευθερίας και την πρόοδο που έχει σημειωθεί σε 28 χώρες κατά τη διάρκεια του έτους 2024 και διατυπώνει ανεξάρτητες συστάσεις. Μάλιστα η έκθεση αφιέρωσε τμήμα της στην Ουκρανία, επισημαίνοντας τις ανησυχίες της σχετικά με τη θρησκευτική ελευθερία στη χώρα.

- Της Σβετλάνα Λεβίτσκι

Τα κύρια ευρήματα, οι συστάσεις και η ανάλυση σε αυτή την έκθεση βασίζονται σε

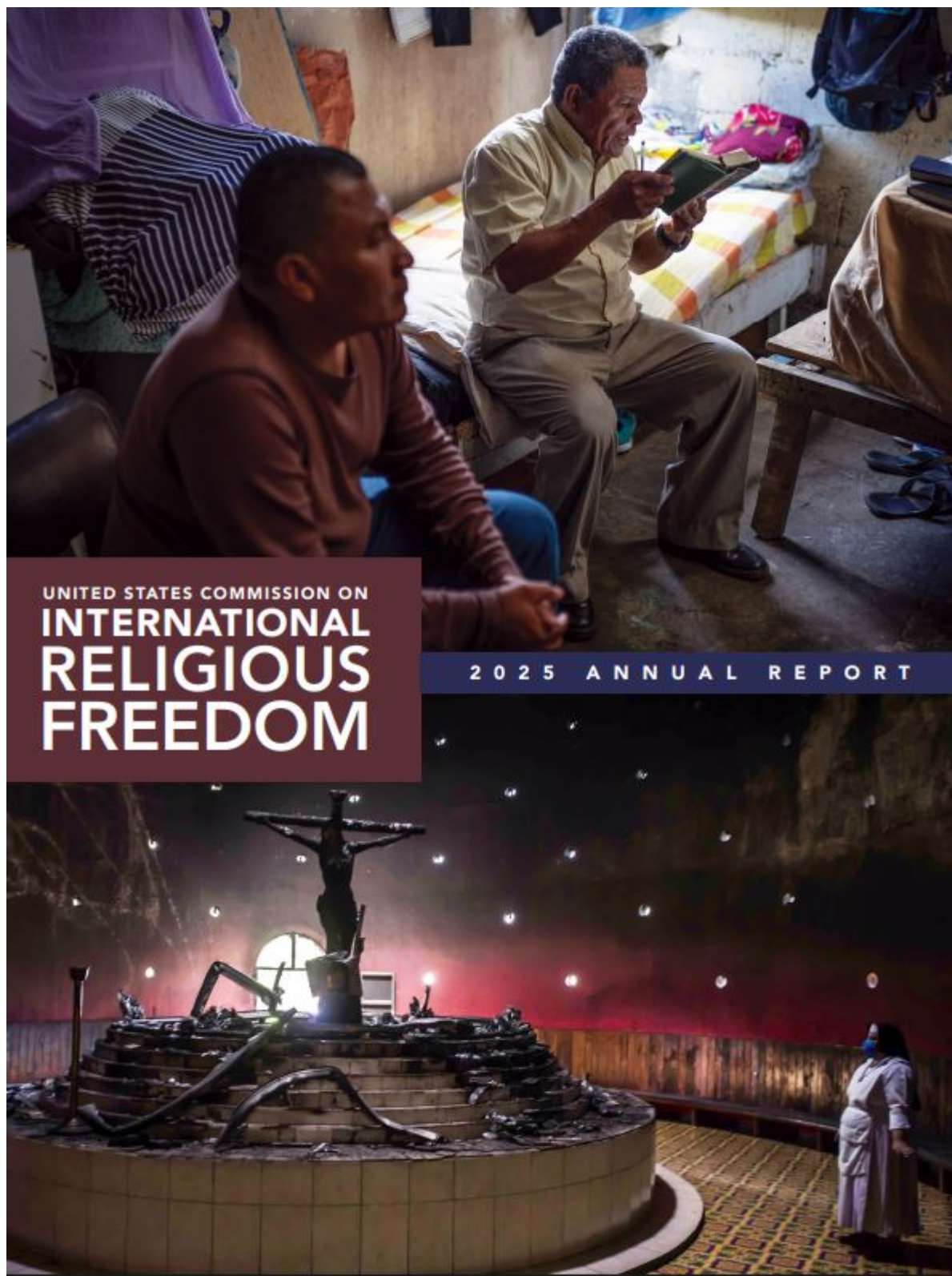
έρευνα ενός έτους από την USCIRF, περιλαμβάνοντας ακροάσεις, συναντήσεις, ενημερωτικά δελτία και επιτόπια ταξίδια.

Η USCIRF, που δημιουργήθηκε από τον [Νόμο για τη Διεθνή Θρησκευτική Ελευθερία \(IRFA\)](#), είναι ένας ανεξάρτητος, δικομματικός συμβουλευτικός οργανισμός της κυβέρνησης των ΗΠΑ, ξεχωριστός από το Υπουργείο Εξωτερικών, που παρακολουθεί και κάνει εκθέσεις για τη θρησκευτική ελευθερία στο εξωτερικό και διατυπώνει πολιτικές συστάσεις προς τον Πρόεδρο των ΗΠΑ, τον υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ και το Κογκρέσο.

Ο IRFA επικεντρώνεται στην προώθηση της θρησκευτικής ελευθερίας όπως αναγνωρίζεται στο διεθνές δίκαιο. Αυτό σημαίνει ότι το δικαίωμα να πιστεύει κανείς ή να μην πιστεύει όπως υπαγορεύει η συνείδησή του και να βιώνει τις πεποιθήσεις δημοσίως, ειρηνικά και χωρίς φόβο. Τα διεθνή έγγραφα που αναφέρονται στον IRFA και κατοχυρώνουν αυτό το θεμελιώδες δικαίωμα περιλαμβάνουν τη Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, τις Συμφωνίες του Ελσίνκι και τη Διακήρυξη για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Μισαλλοδοξίας και Διάκρισης με βάση τη Θρησκεία ή την Πίστη.

Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 18 της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα ανθρώπινα δικαιώματα αναφέρει «Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας. Στο δικαίωμα αυτό περιλαμβάνεται η ελευθερία για την αλλαγή της θρησκείας ή πεποιθήσεων, όπως και η ελευθερία να εκδηλώνει κανείς τη θρησκεία του ή τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις, μόνος ή μαζί με άλλους, δημόσια ή ιδιωτικά, με τη διδασκαλία, την άσκηση, τη λατρεία και με την τέλεση θρησκευτικών τελετών».

Ολόκληρη η έκθεση στα **αγγλικά** [ΕΔΩ](#)



UNITED STATES COMMISSION ON
**INTERNATIONAL
RELIGIOUS
FREEDOM**

2025 ANNUAL REPORT

Ρωσία και Ουκρανία



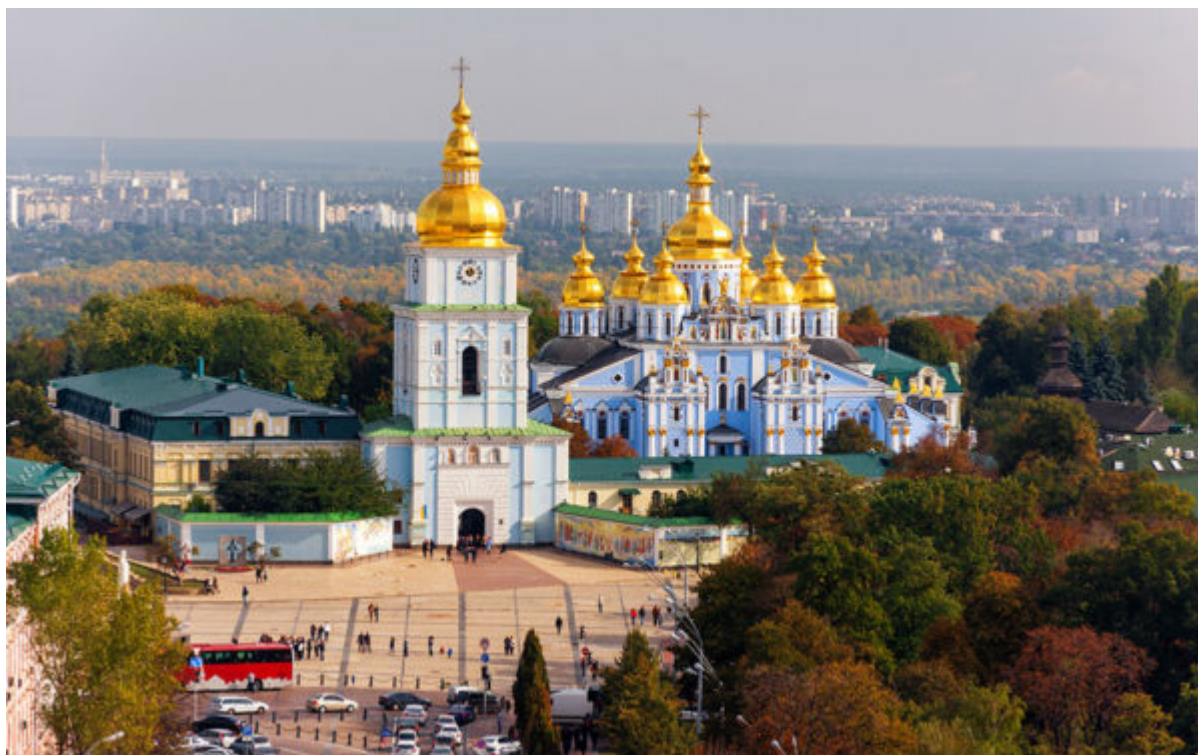
Στο κεφάλαιο “Ρωσία” που ξεκινά από τη σελίδα 34 γίνεται ιδιαίτερη αναφορά σε παραβιάσεις της θρησκευτικής ελευθερίας και στη Ρωσία και στην Ουκρανία από τις ρωσικές δυνάμεις: «Οι ρωσικές δυνάμεις που εμπλέκονται στην συνεχιζόμενη εισβολή και κατοχή εδάφους της Ουκρανίας, συμπεριλαμβανομένης της Κριμαίας, διέπραξαν σοβαρές παραβιάσεις της θρησκευτικής ελευθερίας κατά των Ουκρανών, απαγορεύοντας θρησκευτικές ομάδες, ποινικοποιώντας θρησκευτικά αντικείμενα και πραγματοποιώντας επιδρομές σε χώρους λατρείας. Ενώ αρκετοί θρησκευτικοί ηγέτες της Ουκρανίας που είχαν απαγάγει οι Ρώσοι επέστρεψαν στην Ουκρανία, οι ρωσικές δυνάμεις και οι *de facto* αρχές φέρεται να σκότωσαν ή φυλάκισαν άλλους. Τον Φεβρουάριο, οι ρωσικές δυνάμεις φέρεται να απήγαγαν και να βασάνισαν μέχρι θανάτου τον Στεφάν Ποντολτσάκ, ιερέα της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας. Τον Αύγουστο, δικαστήριο στην ρωσικά κατεχόμενη Ουκρανία καταδίκασε τον ιερέα της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας Κωνσταντίνο Μαξίμοφ σε 14 χρόνια φυλάκιση για κατασκοπεία, μετά την σύλληψή του τον Μάιο του 2023 για την άρνησή του να μεταφέρει την ενορία του στην Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία του Πατριαρχείου Μόσχας. Ουκρανικές μη κυβερνητικές οργανώσεις έχουν αναφέρει ζημιές σε εκατοντάδες θρησκευτικούς χώρους από την έναρξη του πολέμου τον Φεβρουάριο του 2022».

Όπως αναφέρεται στην έκθεση, «σύμφωνα με δημοσκόπηση του Levada Center του 2023, το 72% του πληθυσμού της Ρωσίας αυτοπροσδιορίζεται ως Ορθόδοξοι Χριστιανοί, το 7% ως Μουσουλμάνοι και το 18% ως άθεοι». (Διαβάστε αναλυτικά [ΕΔΩ](#))

Στη συνέχεια, η έκθεση κάνει ιδιαίτερη μνεία σε συγκεκριμένο νόμο που επικρατεί στη Ρωσία με αφορμή την θρησκευτική ελευθερία: «Η Ρωσία διατηρεί αρκετούς νόμους που επηρεάζουν αρνητικά την Θρησκευτική Ελευθερία. Ο νόμος περί θρησκείας επιτρέπει την επιβολή προστίμων σε άτομα που συμμετέχουν σε ευρέως

καθορισμένες «ιεραποστολικές δραστηριότητες», όπως κήρυγμα, προσευχή, διάδοση θρησκευτικών αντικειμένων και απαντήσεις σε ερωτήσεις για τη θρησκεία σε άτομα που δεν είναι μέλη θρησκευτικών ενώσεων ή εκτός των επίσημα καθορισμένων χώρων. Η Ρωσία επίσης ποινικοποιεί τις δραστηριότητες αρκετών ειρηνικών θρησκευτικών ομάδων, χαρακτηρίζοντάς τες «τρομοκρατικές», «ακροδεξιές» ή «ανεπιθύμητες», παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν αποδείξεις ή συγκεκριμένες κατηγορίες ότι οι κατηγορούμενοι έχουν προωθήσει ή συμμετάσχει σε βία. Το 2024, ο Ρώσος Πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν υπέγραψε τροπολογίες που νομιμοποιούν την απέλαση ξένων που εμπλέκονται σε **«παράνομο ιεραποστολικό έργο»** χωρίς δικαστική απόφαση, απαιτούν την αξιολόγηση εμπορικών σημάτων για το αν προσβάλλουν το «θρησκευτικό αίσθημα» και διευρύνουν το πεδίο των οργανισμών που θεωρούνται «ανεπιθύμητοι», ώστε να συμπεριλάβουν ξένους κυβερνητικούς φορείς».

Η έκθεση του 2025 τοποθετεί την Ουκρανία και σε ξεχωριστή υπο-ενότητα υπό την κατηγορία **«Τάσεις στη Θρησκευτική Ελευθερία σε χώρες σε σύγκρουση ή πολιτική αστάθεια»**, στη σελίδα 76.



Αρχικά η έκθεση αναφέρεται στις νομικές τροποποιήσεις που έκανε ο Πρόεδρος της Ουκρανίας, Βολοντίμιρ Ζελένσκι: «Τον Αύγουστο του 2024, ο **Πρόεδρος της Ουκρανίας, Βολοντίμιρ Ζελένσκι**, υπέγραψε νομοσχέδιο για **νέες νομικές τροποποιήσεις** (8371/24.8.2024 του Κοινοβουλίου της Ουκρανίας) που σχετίζονται με τις δραστηριότητες θρησκευτικών οργανώσεων, παρά τις εκτεταμένες ανησυχίες σχετικά με τη συμβατότητα των τροπολογιών με το διεθνές δίκαιο. Η αναθεωρημένη νομοθεσία επιτρέπει στην κυβέρνηση να απαγορεύει θρησκευτικές οργανώσεις στην Ουκρανία που συνδέονται με ξένες

θρησκευτικές οργανώσεις, των οποίων το διοικητικό κέντρο βρίσκεται σε χώρα που διεξάγει πόλεμο κατά της Ουκρανίας. Επίσης, απαγορεύει την Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία—η οποία λειτουργεί μόνο στις ρωσικά κατεχόμενες περιοχές της Ουκρανίας—καθώς και την **ιδεολογία του «Ρωσικού Κόσμου»** (Russky mir) ».

Να σημειωθεί ότι στις 23 Σεπτεμβρίου 2024, τέθηκε σε ισχύ νόμος που επιτρέπει την απαγόρευση της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας, λόγω των δεσμών της με το Πατριαρχείο Μόσχας.

Η Έκθεση της USCIRF εκφράζει την άποψη ότι «οι τροποποιήσεις πιθανότατα θα επηρεάσουν σημαντικά την Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία (UOC), την οποία οι ουκρανικές αρχές και η κοινωνία αντιμετώπισαν με καχυποψία μετά την εισβολή της Ρωσίας το 2022, εξαιτίας των ιστορικών και εκκλησιαστικών δεσμών της UOC με το Πατριαρχείο Μόσχας. Επιπλέον, αναφέρει η Επιτροπή, ότι οι νέες τροποποιήσεις **ρискάρουν να επιβάλλουν συλλογική τιμωρία σε μεμονωμένα μέρη θρησκευτικών κοινοτήτων**. Τον προηγούμενο Δεκέμβριο, το Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (OHCHR) επέκρινε τις τροπολογίες, δηλώνοντας ότι θεσπίζουν «**δυσανάλογους περιορισμούς στην ελευθερία έκφρασης της θρησκείας ή των πεποιθήσεών τους**». Η USCIRF προέτρεψε την ουκρανική κυβέρνηση να διασφαλίσει ότι η εφαρμογή των τροποποιήσεων συμμορφώνεται με τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα».

Διαβάστε σχετικά:

[Ο Ζελένσκι υπέγραψε τον νόμο για την απαγόρευση της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας που συνδέεται με την Μόσχα](#)

[Η Εκκλησία της Αλβανίας για τον διωγμό της κανονικής Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ουκρανίας με τον Νόμο 8371](#)

[Νέα δεδομένα στο εκκλησιαστικό ζήτημα στην Ουκρανία – Η εξαγγελία Ζελένσκι και η αντίδραση της Μόσχας στην απόπειρα του Κιέβου](#)

[Η Νομική Υπηρεσία του Πατριαρχείου Μόσχας για την εφαρμογή του νόμου που ψήφισε το ουκρανικό κοινοβούλιο](#)

[**Η Ρωσική Εκκλησία για το νόμο που ψήφισε το Ουκρανικό κοινοβούλιο**](#)

Συρία



Στο κεφάλαιο που αφορά την Συρία, η έκθεση αναφέρει ότι «το 2024, οι συνθήκες θρησκευτικής ελευθερίας στη Συρία παρέμειναν κακές, με το κράτος και μη κρατικούς παράγοντες να παραβιάζουν σε παραβιάσεις» και ότι «κατά τη διάρκεια των περισσότερων μηνών του 2024, η πρώην κυβέρνηση του Προέδρου Μπασάρ αλ-Άσαντ εμπλεκόταν σε συνεχιζόμενους και συστηματικούς περιορισμούς της θρησκευτικής ελευθερίας, ιδιαίτερα διοικητικούς, ευνοώντας τη μειονότητα των Αλαουιτών και καταπιέζοντας τους Σουνίτες Μουσουλμάνους, Χριστιανούς, Δρούζους και άλλες κοινότητες. Οι επιθέσεις σε περιοχές που κατείχαν οι αντάρτες σκότωσαν Σουνίτες πολίτες και κατέστρεψαν τα τζαμιά τους. Σε περιοχές της βόρειας Συρίας, η **τρομοκρατική οργάνωση** Hay'at Tahrir al-Sham (**HTS**), η οποία έχει χαρακτηριστεί τρομοκρατική από τις ΗΠΑ, και διάφορες τουρκικές υποστηριζόμενες **συριακές ισλαμιστικές αντιπολιτευτικές ομάδες (TSOs)**, συνέχιζαν να περιορίζουν ή να παραβιάζουν τη θρησκευτική ελευθερία».

Αναφερόμενη στην κατάσταση που επικρατούσε τις θρησκευτικές ομάδες, η έκθεση τονίζει: «Στο τέλος του 2024, η οργάνωση HTS ηγήθηκε μιας συμμαχίας ισλαμιστικών και άλλων ανταρτικών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων κάποιων TSOs, σε μια επίθεση κατά της κυβέρνησης, η οποία κατέληξε στην κατάληψη της Δαμασκού τον Δεκέμβριο και την ανατροπή του καθεστώτος της οικογένειας

Άσαντ, που κρατούσε την εξουσία επί 54 χρόνια. Παρά την επιδίωξή της για νομιμότητα τα τελευταία χρόνια μέσω της Συριακής Κυβέρνησης Σωτηρίας (SSG), η HTS συνέχιζε να επιβάλλει την ερμηνεία του Σουνιτικού Ισλάμ τόσο στους Μουσουλμάνους όσο και στους μη Μουσουλμάνους κατοίκους της Ιντλίμπ».

Ακόμη προσθέτει ότι «τον Ιούλιο, η Διεύθυνση Θρησκευτικών Υποθέσεων της SSG ανακοίνωσε την **επιστροφή 30 Χριστιανών οικογενειών που είχαν εκτοπιστεί στην Ιντλίμπ**, υποτιμώντας την πρώην εκδίωξη των Χριστιανών από την HTS και αγνοώντας την **συνεχιζόμενη απογοήτευση των θρησκευτικών μειονοτήτων**. Καθόλη τη διάρκεια του έτους, οι κάτοικοι της Ιντλίμπ διαδήλωναν κατά της αυταρχικής διακυβέρνησης της HTS, η οποία συνέχιζε να φυλακίζει και να βασανίζει τους αντιφρονούντες. Στα τέλη Νοεμβρίου, μερικοί Χριστιανοί κάτοικοι της Αλέππο και της Χάμα διέφυγαν από τις ξαφνικές επιθέσεις της HTS στις περιοχές αυτές, φοβούμενοι για μια αναπαραγωγή των θρησκευτικά καταπιεστικών πολιτικών της ομάδας στην Ιντλίμπ. Σε περιοχές της Αλέππο και του Ρας αλ-Άιν, οι TSOs—συμπεριλαμβανομένων φατριών του **Συριακού Εθνικού Στρατού (SNA)**—τρομοκρατούσαν Κούρδους και θρησκευτικές μειονότητες με εκβιασμό, κράτηση και βασανιστήρια».

Στη συνέχεια η έκθεση υπογραμμίζει ότι «παρά την υπόσχεση ενός ηγέτη του SNA τον Ιούλιο να προστατεύσει τους Χριστιανούς, τον Σεπτέμβριο ένας διοικητής της φατρίας Jaysh al-Sharqiyya **κατάσχεσε 500 στρέμματα γης από Χριστιανούς αγρότες στο Ρας αλ-Άιν**. Τον Δεκέμβριο, ο SNA ανέλαβε τον έλεγχο ορισμένων περιοχών που διοικούνταν από Κούρδους στο βόρειο τμήμα της Συρίας, όπως το Μανμπίτζ, κακοποιώντας και εκδιώκοντας βίαια Κούρδους, Γιαζίντι και Χριστιανούς. Αυτή η επίθεση, καθώς και οι συνεχιζόμενοι στρατιωτικοί βομβαρδισμοί της Τουρκίας στην περιοχή—υποτίθεται εναντίον Κούρδων τρομοκρατών—επέφεραν κίνδυνο για τις θρησκευτικές μειονότητες στη βόρεια και ανατολική Συρία, όπου η Δημοκρατική Αυτόνομη Διοίκηση του Βορρά και της Ανατολικής Συρίας (DAANES) καθόλη τη διάρκεια του έτους τόνισε την θρησκευτική ενσωμάτωση της κυβέρνησής της και των Συριακών Δημοκρατικών Δυνάμεων (SDF), που είναι σύμμαχες με τις ΗΠΑ».

Επίσης η έκθεση επισημαίνει ότι το 2024 «το Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και της Συρίας (ISIS) δεν ανέκτησε εδάφη στο Ιράκ ή στη Συρία, αλλά αύξησε τις επιθέσεις σε στρατιωτικούς και πολιτικούς στόχους σε αυτές τις χώρες και συνέχισε να **εκφοβίζει τις θρησκευτικές μειονότητες** καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Η Τουρκία συνέχισε να χρηματοδοτεί και να ελέγχει αρκετές συριακές ισλαμιστικές αντιπολιτευτικές ομάδες (TSOs), όπως φατρίες του Συριακού Εθνικού Στρατού (SNA), οι οποίες **στοχοποιούσαν τις θρησκευτικές μειονότητες στη Συρία**».

Μάλιστα «τον Δεκέμβριο, μετά από συνεργασία με την Hay'at Tahrir al-Sham (HTS) για την ανατροπή της κυβέρνησης του πρώην προέδρου Μπασάρ αλ-Άσαντ, ορισμένες TSOs επέστρεψαν σε περιοχές της βόρειας Συρίας που συνορεύουν με την Τουρκία για να κλιμακώσουν την κατάληψη των περιοχών αυτών, εκτοπίζοντας βίαια και κάνοντας επιθέσεις σε μέλη θρησκευτικών και εθνοτικών μειονοτήτων».

Διαβάστε σχετικά:

[π. Αντώνιος Μαλούφ στην Pemptousia TV: “Δοκιμάζονται οι Χριστιανοί και η ιστορία της Συρίας”](#)

[Νέος κύκλος αίματος στη Συρία: Στο στόχαστρο και οι Χριστιανοί – Έκκληση από τον Πατριάρχη Αντιοχείας να σταματήσουν οι σφαγές](#)

[Σε ισλαμικό «κλοιό» οι χριστιανοί της Συρίας: Επεισόδια στη Δαμασκό, προπαγάνδα και πίεση στα πανεπιστήμια – Διώχνουν τους χριστιανούς υπαλλήλους στη Λαοδίκεια](#)

[Η έκρηξη βίας στη Συρία κλειδώνει στα σπίτια τους τους Χριστιανούς](#)

[Το Τμήμα Σχέσεων της Εκκλησίας με την Κοινωνία και τα ΜΜΕ του Πατριαρχείου Μόσχας για την κατάσταση στη Συρία](#)

[Στο πλευρό του Πατριαρχείου Αντιοχείας και του Συριακού λαού αδελφές Εκκλησίες – Ευχή να σταματήσει αμέσως κάθε πράξη βίας και αιματοχυσίας](#)

Τουρκία

Σύμφωνα με την έκθεση, «το 2024, οι συνθήκες ελευθερίας της θρησκείας στην Τουρκία παρέμειναν σταθερές σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η κυβέρνηση του Προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν διατήρησε σχέσεις με ορισμένες ιστορικές θρησκευτικές κοινότητες και ξεκίνησε την αποκατάσταση των ιερών τους τόπων, όπως η Αρμενική Εκκλησία Surp Sarkis στο Ντιγιαρμπακίρ. Ωστόσο, αρκετές θρησκευτικές ομάδες αντιμετώπισαν **συνεχιζόμενους αγώνες για νομική αναγνώριση**, ανέγερση ή διαχείριση χώρων λατρείας και άλλων ιδρυμάτων,

καθώς και **για νόμιμη διαμονή ξένων κληρικών**. Κρατικοί παράγοντες και θεσμοί, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων, συνέχισαν να τονίζουν τη σημασία του Σουνιτικού Ισλάμ στην τουρκική εθνική ταυτότητα, περιθωριοποιώντας τους μη-Σουνίτες μουσουλμάνους και τους μη μουσουλμάνους, ενώ στοχοποιούσαν τους κοσμικούς και άλλους για την έκφραση κριτικής κατά του Ισλάμ».

Η έκθεση κάνει ιδιαίτερη μνεία και στο Άρθρο 216 του Τουρκικού Ποινικού Κώδικα σύμφωνα με τον οποίο τιμωρούνται όσοι κάνουν δηλώσεις που είναι βλάσφημες για το Ισλάμ: «Η Επιτροπή των Ηνωμένων Πολιτειών για τη Διεθνή Θρησκευτική Ελευθερία επισκέφτηκε την Τουρκία τον Σεπτέμβριο για να παρατηρήσει τις συνθήκες ελευθερίας της θρησκείας. Διαπιστώθηκε ότι οι τουρκικές αρχές συνέχισαν να παρακολουθούν τη διαδικτυακή δραστηριότητα χρηστών για σχόλια που εκλαμβάνονταν ως προσβλητικά για το Ισλάμ, διερευνώντας και διώκοντας άτομα βάσει του **Άρθρου 216 του Τουρκικού Ποινικού Κώδικα** (Το άρθρο αυτό ρυθμίζει το αδίκημα της «Υποκίνησης ή δυσφήμισης της κοινής γνώμης σε μίσος και εχθρότητα»). Ο νόμος αυτός απαγορεύει την υποκίνηση μίσους προς μια άλλη ομάδα με βάση θρησκευτικές διαφορές, αλλά στην πράξη **ποινικοποιεί τη βλασφημία κατά των εκδοχών του Ισλάμ που έχουν εγκριθεί από το κράτος**. Τον Ιανουάριο, η Τουρκική Διεύθυνση Θρησκευτικών Θεμάτων (Ντιανέτ) υπέβαλε ποινική καταγγελία κατά του Σεβάν Νισανιάν για την περιφρόνηση του ισλαμικού καλέσματος για προσευχή στο YouTube. Τον Φεβρουάριο, το Γραφείο του Εισαγγελέα Πρωτοδικών του Μπεϊκόζ συνέλαβε τη Φεϊζά Αλτούν για την ανάρτηση της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που καταδίκασε τη Σαρία. Αν και το δικαστήριο την άφησε ελεύθερη υπό απαγόρευση εξόδου από τη χώρα και με την υποχρέωση να εμφανίζεται στο αστυνομικό τμήμα, τον Μάιο εξέδωσε μια ανασταλτική ποινή εννέα μηνών εις βάρος της».



Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην Μονή της Χώρας, την ιστορική Ιερά Μονή Παναγίας Σουμελά και την Θεολογική Σχολή της Χάλκης: «Οι ηγέτες των Εβραίων, των Ελλήνων Ορθοδόξων, των Συριακών Ορθοδόξων και των Αρμενίων Αποστόλων ανέφεραν ότι έχουν ένα ορισμένο βαθμό ελευθερίας της λατρείας, αλλά ακόμη και αυτές οι ιστορικές κοινότητες αντιμετώπισαν κάποιες προκλήσεις. Τον Μάιο, η κυβέρνηση μετέτρεψε την [Μονή της Χώρας](#) στην Κωνσταντινούπολη σε τζαμί. Παρά τις αντιρρήσεις μερικών μουσουλμάνων εθνικιστών, η κυβέρνηση έδωσε άδεια για τον εορτασμό στην **Ιερά Μονή Παναγίας Σουμελά** στην Τραπεζούντα (τα Εννιάμερα της Παναγίας και όχι για την εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου) χωρίς όμως να δίνει απαντήσεις σε παρόμοια αιτήματα για την τέλεση ακολουθιών σε άλλα ιστορικά προσκυνήματα και χώρους λατρείας. Ορισμένοι ξένοι κληρικοί αντιμετώπισαν καθυστερήσεις ή εμπόδια στην ανανέωση των αδειών διαμονής τους. Αυτό περιόρισε περαιτέρω την Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία, η οποία αδυνατεί να εκπαιδεύσει εγχώριους κληρικούς από το 1971, όταν μια απόφαση του συνταγματικού δικαστηρίου πίεσε κάποιες ιδιωτικές θρησκευτικές σχολές να κλείσουν, συμπεριλαμβανομένου της **Θεολογικής Σχολής της Χάλκης**. Σε θετικό σημείο, μετά την επίσκεψη του υπουργού Εθνικής Παιδείας της Τουρκίας, Yusuf Tekin τον Μάιο, ο Πρόεδρος Ερντογάν συνάντησε τον Δεκέμβριο τον **Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο**, ο οποίος ευχαρίστησε τον Πρόεδρο για την υπόσχεσή του να ανοίξει ξανά τη Σχολή. Αυτές οι επισκέψεις υπαινίσσονται ότι η κυβέρνηση μπορεί να πλησιάζει στην αναγκαία

διευκόλυνση για το άνοιγμα της Σχολής, το οποίο είναι μεγάλης πνευματικής σημασίας και πρακτικής αναγκαιότητας για τους Ανατολικούς Ορθόδοξους Χριστιανούς στην Τουρκία και σε όλο τον κόσμο».

Στη συνέχεια η έκθεση επισημαίνει ότι σε σχολεία που φοιτούν διάφορες θρησκευτικές κοινότητες γίνονται **υποχρεωτικά μαθήματα για το Σουνιτικό Ισλάμ**: «Πενήντα πέντε σχολεία εξυπηρετούσαν Εβραίους και Χριστιανούς Ελληνικής, Αρμενικής και Ασσυριακής καταγωγής. Παρά το γεγονός ότι το σύνταγμα χαρακτηρίζει τη χώρα ως κοσμική, το ίδιο άρθρο που εγγυάται την ελευθερία της θρησκείας ή της συνείδησης απαιτεί επίσης από το κράτος να παρέχει “διδασκαλία για τη θρησκευτική κουλτούρα και ηθική” μέσω “υποχρεωτικών” σχολικών μαθημάτων. Ενώ τα μαθήματα περιλάμβαναν υλικό για τις παγκόσμιες θρησκείες, συχνά αναφέρεται ότι τόνιζαν τις κρατικές ερμηνείες του Σουνιτικού Ισλάμ—αντίθετα με την “υπερ-σεκταριστική” εκπαιδευτική πολιτική της κυβέρνησης, η οποία αποσκοπεί στην εμπειρική παρουσίαση των θρησκειών, αποφεύγοντας να δοθεί προτεραιότητα σε οποιαδήποτε σέκτα. Οι κοσμικοί, οι Αλεβίτες, οι Προτεστάντες Χριστιανοί και άλλες κοινότητες υπέβαλαν επιπλέον καταγγελίες για δήθεν “εκλεκτά” μαθήματα (π.χ. μουσική, αθλητισμός) στα οποία η διδασκαλία συχνά αφορούσε το Σουνιτικό Ισλάμ».

Οι παραβιάσεις της θρησκευτικής ελευθερίας έγιναν αντιληπτές και από το Κογκρέσο των ΗΠΑ: «Καθ’ όλη τη διάρκεια του 2024, η προεδρία του Τζο Μπάιντεν ενθάρρυνε την Τουρκία να διευκολύνει το άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής Χάλκης. Τον Μάρτιο, ο τότε Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ Άντονι Τζον Μπλίνκεν και ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών Χακάν Φιντάν προήδρευσαν από κοινού στην 7η συνάντηση του Στρατηγικού Μηχανισμού ΗΠΑ-Τουρκίας. Το Κογκρέσο παρακολουθήσει τις θέσεις της Τουρκίας στο ΝΑΤΟ και τους περιορισμούς που επιβάλλει η χώρα στην ελευθερία της έκφρασης και άλλων δικαιωμάτων εναντίον δημοσιογράφων, πολιτικών αντιπάλων και πολιτών. Τον Απρίλιο, η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Tom Lantos της Βουλής των Αντιπροσώπων πραγματοποίησε ακρόαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Τουρκία, με μαρτυρίες για τις παραβιάσεις της ελευθερίας της θρησκείας στην Τουρκία. Αυτές οι παραβιάσεις περιελάμβαναν την αυξανόμενη στρατιωτική εισχώρηση της Τουρκίας, τόσο άμεσα όσο και μέσω τοπικών παραστρατιωτικών ομάδων, σε περιοχές της βόρειας και ανατολικής Συρίας και του βόρειου Ιράκ, που έγιναν υποτίθεται για την καταπολέμηση των Κούρδων τρομοκρατών, αλλά σε βάρος των ευάλωτων θρησκευτικών μειονοτικών κοινοτήτων και στις δύο περιοχές. Με τη συνεργασία της Τουρκίας, το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ εφάρμοσε τις πρώτες φάσεις του Welcome Corps, ενός πιλοτικού προγράμματος ιδιωτικής στήριξης για επανεγκατάσταση προσφύγων που περιελάμβανε άτομα που διέφυγαν στην Τουρκία από θρησκευτικές διώξεις στις χώρες καταγωγής τους

».

Διαβάστε σχετικά:

[Αυστηρά μηνύματα στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Τουρκία - Τι αναφέρει για Αγία Σοφία, Μονή της Χώρας, Χάλκη και Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

[Αγανάκτηση και απογοήτευση εκφράζει το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του ΑΠΘ για τη μετατροπή της Μονής της Χώρας σε τζαμί](#)

[Ο Ερντογάν για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, λίγο πριν τη συνάντηση με τον Κ. Μητσοτάκη](#)

[Συνάντηση Οικουμενικού Πατριάρχη με τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στην Άγκυρα](#)

[Παγκόσμιο Συμβούλιο Ποντιακού Ελληνισμού: Να ζητηθούν εξηγήσεις από την Τουρκία για την Παναγία Σουμελά](#)

[Παναγία Σουμελά: Στα «Εννιάμερα της Παναγίας» και όχι τον Δεκαπενταύγουστο η Θεία Λειτουργία](#)

[Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος: «Κλιμάκωση των τουρκικών προκλήσεων» η αλειτούργητη Παναγία Σουμελά - «Ένοχη» σιωπή της Ελληνικής Κυβέρνησης](#)

***Μεταφράστηκαν αποσπάσματα από την ετήσια έκθεση σε ελεύθερη μετάφραση -Ολόκληρη η έκθεση στα αγγλικά [ΕΔΩ](#)**

Κεντρική Φωτογραφία αρχείου: Basilica.ro